

[Lysholt Hansen.]

siden har vedtaget en ny ekspropriationslov, der også i andre henseender giver borgerne yderligere sikkerhed for, at de i ekspropriationssager kan få den bedste og grundigst mulige behandling, mener jeg, det er for tidligt at tage stilling i denne sag. Jeg mener det imidlertid først og fremmest af én bestemt grund, nemlig at denne sag ikke er færdigbehandlet i finansudvalget.

Den er jo så sand, så sand, den sidste bemærkning, det ærede medlem kom med, at her drejer det sig ikke om at lave partipolitik, men om at lade den sunde fornuft råde. Jeg tror, den råder bedst, når en sag er blevet grundigt belyst, grundigt behandlet, således at alle sider af sagen har været taget i betragtning. Det ville der være mulighed for, når finansudvalget er færdig med sin behandling af sagen. Det er derfor mit partis ønske, at dette forslag går tilbage til finansudvalget til videre behandling. Jeg kan dog åbent sige, at for os må baggrunden for drøftelsen og den endelige stillingtagen være den, at vil man målet, må man også ville midlerne.

Foged: Når jeg i dag tager ordet på venstres vegne, er det ikke for at bakke op bag forslaget og ikke for at kritisere de militære udspil, men fordi vi endnu ikke i vort parti har færdigbehandlet spørgsmålet og fået tilstrækkelige oplysninger til at tage endelig standpunkt.

Jeg vil til indledning sige, at vi mener, at militæret skal have de bedst mulige arbejdsvilkår; det skal have mulighed for at gennemføre den opgave, som folkettinget har pålagt det. Det er sådan set overskriften også over vor vurdering af denne sag.

Når vi alligevel gerne vil sige et par ord, er det, fordi det offentlige sammen med det privatejede her kommer ind i billedet. Vi finder, at den private ejendom i videst mulig udstrækning må værnes, hvor mulighederne er til stede.

Vi har i dag i finansudvalget fået en ret fyldig redegørelse af den højtærede forsvarsminister, og vi venter som sagt endnu flere redegørelser. Det var derfor sådan med lidt beklemmelse, at jeg hørte den højtærede forsvarsminister bruge sætningen: erhvervelsen er uundgåelig. Når den

højtærede forsvarsminister bruger denne sætning, dækker det jo sådan set ikke, hvad den socialdemokratiske ordfører netop har sagt. Det ærede medlem hr. Lysholt Hansen sagde, at sagen ikke var færdigbehandlet, og jeg må gå ud fra, at der med denne sætning, sagen er ikke færdigbehandlet, sagt af den socialdemokratiske ordfører, må være mulighed for eventuelt endnu at fremkalde ændringer, og derfor er forsvarsministerens sætning om, at erhvervelsen er uundgåelig sådan set en forkert overskrift. Den burde ikke have været sagt, for hvis det er tilfældet, kan enhver drøftelse lige så godt skrinlægges. Hvis den højtærede forsvarsminister vil gennemtvinge erhvervelsen, er al debat udelukket, for så kan vi snart mønstre, hvordan flertallet vil være her i salen.

Vi finder, at man bør undersøge specielt klitdirektoratets arealer. Som det allerede er påpeget, har forsvaret arealer derude på omkring 4.000 ha, og som 3 flammer ind i dette område har klitdirektoratet ca. 6.000 ha. Disse 6.000 ha bør indgå i en nøje overvejelse af, om de ikke kan udnyttes mere effektivt, også uanset om nogle af disse arealer med skov og plantage derfor må gå til grunde. Rent økonomisk betyder klitarealerne ikke noget direkte; de giver vel underskud hvert eneste år, fordi pasningen af dem er vanskeligere, end det er at få en indtægt ud af dem. Vi mener ikke, det er undersøgt tilstrækkeligt, om man kunne udnytte disse arealer.

Dengang vi besøgte arealerne, fik vi for øvrigt at vide, at nogle ødelæggelser og også militære ødelæggelser dernede kunne udmærket hurtigt forsvinde af sig selv. Jeg står her med en skrivelse underskrevet af Sten Bjerke og Viggo Nielsen og vil gerne bede om tilladelse til et enkelt citat. Der står bl. a.:

„Hede- og klitområder forvinder meget hurtigt selv svære sår.“

Der står endvidere:

„Skadevirkninger her vil udslettes af sig selv efter kort tid og aldrig som under andre terrænforhold være af næsten uoprettelig karakter.“

Når det er skovvæsenets responsum til os — og jeg tror, det er rigtigt — så må vi også tro, at selv om man kører lidt voldsomt igennem disse arealer — det drejer